

مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی خاتم الانبیاء (ص) زاهدان

سرطان معده

بخش انکولوژی

ناظر علمی : دکتر ساسان پور
واحد آموزشی سلامت

کد سند KH-EDU-PM-06

تاریخ تدوین : ۱۴۰۲/۲/۰۱

تاریخ بازنگری بعدی : ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

سرطان معده چیست؟

بیماری است که در آن سلول های سرطانی معده افزایش پیدا می کنند و باعث ایجاد توده می شوند. منشاء این سلولها معمولا سلول های مخاط معده است. سرطان معده به سرطان شکمی نیز معروف است.

علائم سرطان معده:

۱. خستگی و کم خونی
۲. احساس نفخ پس از غذا خوردن
۳. احساس سیری حتی پس از خوردن مقدار کمی غذا
۴. سوزش و سوء هاضمه شدید و مداوم معده
۵. حالت تهوع مداوم و بی دلیل
۶. درد معده
۷. کاهش وزن غیر قابل توضیح
۸. وجود خون در مدفوع (مدفوع سیاه)
۹. استفراغ خونی

عوامل خطر ابتلا به سرطان معده:

۱. جنس (آقایان بیشتر در معرض ابتلا هستند).
۲. عوامل ژنتیکی و ارثی و سابقه خانوادگی
۳. گروه خونی (افراد با گروه خونی A+ بیشتر در خطرند)
۴. افزایش سن
۵. مصرف الکل و سیگار
۶. مصرف غذاهای شور، دودی و کنسرو شده و مصرف کم میوه و سبزی
۷. آلوده شدن به باکتری هلیکوباکتر پیلوری
۸. سابقه بیماری هایی مثل ورم معده مزمن، پولیپ معده، متاپلازی روده ای و یا جراحی معده

تشخیص:

۱. آندوسکوپی
۲. سی تی اسکن
۳. سونوگرافی شکم و کبد

درمان:

۱. جراحی
۲. شیمی درمانی
۳. پرتودرمانی

مراقبت های پرستاری پس از جراحی معده:

۱. تزریق مسکن پس از عمل تا بیمار بتواند به راحتی تنفس های عمیق انجام دهد و از بروز عوارض ریوی جلوگیری شود.
۲. تشویق بیمار به خروج از تخت جهت جلوگیری از لخته شدن خون
۳. شست و شوی مرتب دهان با گاز مرطوب و آب سرد
۴. ساکشن مرتب ترشحات معده

آموزش به بیمار و مراقبت در منزل:

۱. بیمار پس از عمل جراحی باید در وضعیت نیمه نشسته غذا بخورد.
۲. بیمار پس از خوردن غذا به مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه دراز بکشد تا خروج غذا از معده با تاخیر انجام شود.
۳. مصرف مایعات به همراه غذا ممنوع است و مایعات بایستی ۱ ساعت قبل یا ۱ ساعت بعد از غذا مصرف شود.
۴. رژیم غذایی بیمار باید پرپروتئین و پرکالری باشد.
۵. بیمار پس از عمل جراحی باید مصرف مواد قندی را محدود کند.
۶. غذا در حجم کم و دفعات زیادتر میل شود.
۷. پس از جراحی معده مصرف طولانی مدت آمپول ویتامین ب۱۲ جهت جلوگیری از کم خونی الزامی است.
۸. از کشیدن سیگار و مصرف مشروبات الکلی، مصرف غذاهای محرک، قهوه، کافئین، آسپرین و بروفن خودداری شود.
۹. به بیمار توصیه می شود که در صورت بروز مشکلاتی مثل تهوع و استفراغ، تورم شکم، درد و یاسفتی شکم، علائم عفونت شامل تب، قرمزی، درد، ترشحات چرکی و حساس شدن محل عمل جراحی فوراً به پزشک معالج مراجعه نماید.

راهکارهای پیشگیری از سرطان معده:

۱. افزایش مصرف میوه و سبزی
۲. کاهش مصرف غذاهای آماده، کنسرو شده، دودی و غذاهای شور
۳. ترک سیگار و مشروبات الکلی

آدرس: زاهدان، جام جم، بیمارستان خاتم الانبیاء (ص)

تلفن ۰۵۴۳۳۲۲۰۵۰۱

منبع: داخلی جراحی برونر و سودارث ۲۰۲۲